

tesa, Gassendija, Spinoza, Leibniza — do pesnikov novejšega datuma, kot so Baudelaire, Musset, Hugo, Verlaine, Rimbaud, Foscolo, Pascoli in drugi. Vendar se ob vsej tej ogromni množici imen ne izgublja v goli faktografiji, temveč kritično vrednoti ustvarjalnost najpomembnejših neolatinstov in s trezno presojo ocenjuje vlogo in položaj latinščine kot literarnega medija v sodobnem svetu. Iz te ogromne množice imen je plastično izklesal nekaj najpomembnejših predstavnikov humanizma, zlasti lik Petrarke in Erazma Rotterdamskega. Morda bi spričo obsega, ki je odmerjen drugim besedilom, Marulićeva Davidiada zaslužila kako vrstico več; in med sodobnimi animatorji latinizma pogrešamo ime neutrudnega P. C. Eichenseerja in morda še koga. Toda to so — v primerjavi z nepreglednostjo gradiva — povsem neznatne vrzeli.

Isti avtor je sestavil tudi pregled novogrške književnosti, tako da je — vzporedno z latinizacijo — tudi grečteta v tej knjigi predstavljena v vsem svojem večtisočletnem razvoju od prvih zametkov do najnovejših dni. In tudi ta pregled je napisan s posebnim upoštevanjem naših stikov z Grčijo, zato npr. tudi ni pozabljeno ime Grigorja Prličeva (str. 500—1), v bibliografiji pa so omenjeni Smerdelovi prevodi novogrške lirike v raznih antologijah svetovne poezije (žal pa ni navedena samostojna publikacija Marijana Tavčarja, *Grška lirika 20. stoletja*, Ljubljana 1975).

Tako je — če si odmislimo že omenjeni privesek o albanski književnosti (ki pa se sam zase prav zanimivo bere) — knjiga v sebi harmonično zaokrožena. Kajti čeprav so bogastvo Helade podedovale vse evropske književnosti, pa je vendar najbolj naravna in najbolj legitimna dedinja tega bogastva ravno novogrška književnost. To občutimo še tem bolj, ker avtor vsezkozi s posebno pozornostjo osvetljuje ravno tiste prvine, s katerimi je starogrška tradicija najbolj živo delujoča v nadaljnjem razvoju grške književnosti — npr. jezikovne dileme med aristokratsko *katharevousa* in ljudsko *dimotiki*, estanke stare lesboške pesmi o mlinu in rodoške kolednice o lastavki v poznejši grški folklori, Kazandakisovo Odisejo itd.

Če primerjamo ta kolektivni pregled antične in nadaljnje latinske in grške književnosti z drugimi priročniki, ki so v zadnjih desetletjih izšli pri nas, zlasti z izvrstnimi univerzitetnimi učbeniki M. Đurića, B. Stevanovića, M. Budimirja in M. Flašarja, potem je ena njegovih poglobitvenih odlik ravno poudarek na kontinuiteti od davnine do naših dni. Kot drugo splošno odliko lahko omenimo poljuden pristop k snovi, poljuden v najzlahtnejšem pomenu besede, tako da je privlačen tudi za nestrokovnjaka, čeprav ostaja vseskozi na solidni strokovni ravni. Obžalujmo pa lahko, da knjiga, ki je vendar, kljub kolektivu sedmih različnih avtorjev in kljub temu, da v njej ponekod „zaškripljejo sklepi“, dovolj enotno zasnovana, nima nekega enotnega naslova. Zato bo v strokovnih bibliografijah figurirala samo kot 2. zvezek *Zgodovine svetovne književnosti* oziroma kot seštevek sedmih različnih prispevkov. In zato se tudi upravičeno bojimo, da knjiga v strokovnih krogih ne bo deležna tiste pozornosti, kot bi jo po svoji bogati vsebini zaslužila.

K. Gantar, Ljubljana.

LA QUESTIONE OMERICA A CURA DI FAUSTO CODINO, *Editori Riuniti*, Roma, 1976, pp. 202.

Fausta Codina poznamo još bolje po izvršnom delu „*Introduzione a Omero*“ (Einaudi, Torino, 1975³, pp. 212), namenjeno uglavnom širem sloju čitalaca (. . . destinato anche a chi non conosca il greco e non abbia un interesse specifico per gli studi sulla Grecia antica), zatim po *L'origine dello stato nella Grecia antica*, (Editori Riuniti, Roma 1975. pp. 167), kao i po mnogobrojnim prevodima (on je preveo sa nemačkog na italijanski *Istoriju grčke književnosti* od Albina Leskya, Milano, 1962), i drugim publikacijama. Pitanja oko *Ilijade* i *Odiseje* i druga istraživanja u vezi Homera i njegovih epova pobuđuju interes kod ovog italijanskog istraživača, a to ga je potaklo da učini i sastavi jedno korisno delo sakupivši nekoliko objavljenih radova drugih naučnika koja se dotiču direktno *Ilijade* i *Odiseje*, a ne toliko „Homerovog pitanja“. Da odmah napomenem da naslov dela bi trebalo možda shvatiti kao „Homerska pitanja“ odnosno „Studije oko Homerovih epova“, jer od osamnaest poglav-

lja (osim uvoda—*Illustrazione del problema*) jedino prvo Alessandro Ronconi: *Lo stato attuale della questione* p. 17—23), je u direktnoj vezi sa „Homerovim pitanjem“, što je posve umesno uzevši u obzir da je i ovo delo, u neku ruku, namenjeno širem sloju čitalaca. Kada sam uspoređio ovu knjigu koju je raspoređio i sastavio .

Fausto Condino sa njegovim prijašnjom *L'origine dello stato nella Grecia antica* uočio sam da su sastavljene po istom sistemu, jer jedna i druga predstavljaju novija i najnovija dostignuća istraživača ovih pitanja. Ako pak uzmemo i njegov *Introduzione a Omero* onda zaista ova „trilogija“ zadovoljava, u prvom redu, znanje jednog klasičnog filologa o Homeru zatim koristi jednom literatu evropske književnosti uopšte ili bilo koje evropske književnosti, stručnjaku grecistu a naročito homerologu pruža relativno bogatu literaturu o Homeru i njegovim epovima. Njemu će naravno najviše koristiti *La questione Omerica* koje sadrži, (počevši od drugog poglavlja) sledeće teme: *Le teorio principali sulla formazione dei poemi* (Počevši od Volfvog *Prolegomena ad Homerum*, 1795. pa do Whitmana-a *Homer and the Heroic Tradition*, 1958); *Scopo e metodi della critica omerica* (J. L. Myres); *Un problema archeologica: la ricerca di Pilo* (L. R. Palmer); *Lo sfondo storico della narrazione omerica* (M. I. Finley); *Le notizie della tradizione e i compiti della critica* (H. Fränkel); *Il cantore e il suo publico* (H. Fränkel); *La poesia orale e l'avvento della scrittura* (G. S. Kirk); *La sostanziale unità dei poemi* (G. S. Kirk); *L'epica, espressione della mentalità dominante* (E. A. Havelock); *L'indagine filologica: lingua, stile e dizione* (B. Marzullo); *Carmi isolati e interventi redazione* (G. Jachmann); *I poteri di Agamennone: finzione e realtà* (G. Jachmann); *Struttura e genesi dell'Iliade* (P. Mazon); *La parte centrale dell'Odissea* (D. Page), *Epica preomerica sulla guerra di Troia* (W. Kullmann); *L'apparato divino e l'umanizzazione del mito* (W. Kullmann); *Motivazione divina e umana nei poemi* (A. Lesky); *Influsso divino e responsabilità personale* (A. Lesky).

E. Sedaj, Priština.